

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

372.1

Szerző:

Cím: *A magyar, svéd és francia-orosz
az ABC-és könyv előtt*

Hely

Idő

"1922"

Forrás:

Uj Nemzedék

Személy

Helyszín:

Bp.

1922. 1/26

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

A magyar, svéd és francia-orosz az ABC-és könyv előtt

Orosz iskola Budapesten

— Az Uj Nemzedék tudósírójától. —

Isten tudja, hány felől száll sóhajtás ebbe a Sziv-utcai kis sötét szobába! Annyi bizonyos, hogy nemzetközibb, ifjabb társaságot nehez volna így együtt találni egész Budapesten. Apró emigrált orosz gyerekek, nyolc-tíz-tizenkétévesek, akiket sok hánykolódás után ide a magyar partra vetett ki a nagyidők vihara.

— „Vehod nacsalnuju Skolu”. Bemenet az elemi iskolába — olvasom az ajtón — alatta oroszul s magyarul: Ruskajaja Skola — Orosz Iskola. A lámpák rézcsövén keresztbe rakott fehér-kék-piros zászlók, a falon Oroszország térképe, mellette a sebzett oroszlán: a magyar tragédia jelképe, és a régi Magyarország hegy-és vízrajza, kis magyar nemzetiszín zászló és a falon rongyos bekecskek, szurtos kis sapkák. Két ország összetalálkozott ebben a szobában, a nyomorúság hozta össze őket.

Az igazgató magas szál ember, negyvenesnek nézem, kis bajusz, az állán sűrű szőke pamacs: jellegzetes orosz szakál, mintha ragasztva lenne.

— A nyáron született meg a terv — mondja — hogy ezeket a kis kulturátlan elhagyottakat padba ültesük. A nemzetközi Vöröskereszt és az orosz komité szorgoskodott, míg végre sikerült. A főváros adott négy szobát, ebből egy iskolaterem, egy hivatalos helyiség, egy olvasóterem és egy az én lakásom.

Anderson dr. az igazgató neve, kereskedelmi akadémiai magántanár volt Oroszországban, majd később Denikin államtitkára lett. Most a pesti orosz elemi iskola igazgatója.

— A magyar kultuszminisztérium hozzájárult az iskola létesítéséhez — folytatja az igazgató — azzal a fel-tétellel, ha a magyar nyelvet is rendszeresen tanítjuk. Így a múlt év novemberében ünnepélyesen megnyitottuk az iskolát. Harmincöt tanulóknak jelentkezett, ezek közül huszonöt-harminc tényleg be is jár állandóan hozzánk. Nagyon megnehezíti a gyermekek pontos megjelenését, hogy sokan közülük kint laknak a periferiákon, Budafokon. Rákosszentmihályon és a villamosközlekedés miatt sokszor elmaradnak. Egyébként is nagyon drága a villamosjegy és a társaság — többszöri kérésünk ellenére — nem volt hajlandó az orosz iskolásgyerekeknek kedvezményes jegyet adni.

— Ezen az iskolán kívül még technikai kurzusokat tartunk felnőttek részére, amelyeken nyolc tiszt és három önkéntes vesz részt. Ezeket a tiszteket egy környékbeli gyár autómunkássá és sofförre képezi ki. A költségekre a budapesti orosz katonai misszió vezetője, Lampe ezredes harmincezer koronát adott. Ugyancsak az iskola tartja fenn az olvasótermet és a könyvtárt is.

— A gyerekeknek az orosz tanító-

nőn kívül egy magyar tanárjuk és egy német tanítónőjük van. Hetenkint hat órában németet és háromban magyart tanulnak.

Eppen német óra van, mikor belépünk a tanterembe. Frau Otte, a szikár, pirosarcu tanítónéni eredeti porosz dialektusban érdeklődik:

— Wiewiel Ohra' hat denn da Esel?

A kis Gregor Tinkov keservesen nyögi:

— Da Esel hat fia Ohra'.

Szegény azt hitte, lábokról van szó.

— Lássá, kérem, — magyarazza Anderson dr. — ez kis kozák gyerek.

Még a dédapjának a dédapja is kózik volt, ezt még egynapos korában nyeregbe ültették már. Végigcsinálta az egész visszavonulást Denikkinnel és most az abécével hadakozik.

— Bist du a Knabe, oda a Maedchen? — kérdi a tanítónéni újból Gregor Tinkovot.

— A Maedchen... a Maedchen, — sugják a többiek. Mire Tinkov keményen kivágja:

— Ich bin ein Maedchen...

Időközben vége az órának. Az irodahelyiségbe behívjuk a világotjárta hősök közül a kis svéd-oroszt, francia-oroszt és magyar-oroszt.

A francia-orosz

Pöttömke barna kislány, sovány szegény, nagy szemei barnán bámulnak felém.

— Piatnickaja Helena Anatolev-najanak hívnak, — mondja.

Istenem, mintha valami orosz regényből olvasnák, olyan szépen hangzik. Így most már legfeljebb magyar regényhősnő lehet belőle. Helena Anatolevnaja Párisban született ezelőtt pont tizenegy éve. Az édesapja az 1905-ös forradalom után emigrált Franciaországba, onnan

— Hogy hívják az édesapádat?
— S. Miklósnak.

Megtudom, hogy édesapja dolgozik, anyja varr. Konyhában laknak, így él a család. Mikor kilép a szobából a kis Anasztázia, az igazgató elmondja, hogy a kisleány apja Oroszországban megfélemlített Magyarországon vállalt kötelezettségéről és a fogságban újra nősült. Mikor aztán hét esztendő múltán megérkezett, az állomásra kijött a régi felesége. S. Miklós azt mondta a magyar asszonyának, hogy az orosz asszony egy barátjának a felesége, aki az uton elpusztult. A magyar menyecske házába fogadta a riválist, így éltek egy fél esztendőig egy fedél alatt, míg végre kipattant a dolog, megllett a nagy hadd el hadd! A magyar asszony elzavarta a háztól az orosz kollegát s így bizony Anasztázia csak a májával él együtt.

meg a háboru előtt visszamentek Oroszországba. Aztán katona lett a családfő s a nagy harcokban elveszett. Hogyan kerültek ide, nem tudná megmondani, csak annyit tud, hogy nyáron jöttek egy hadifogolytranszporttal. Itt jó, egy másik orosz családdal laknak egy szobában. Oroszországban nem volt jó, Magyarországon jobb, de a legjobb volt Franciaországban. Elbucszunk.

— Au revoir! — racsolja az árt.

A svéd-orosz

Katonásan lép elém, mintha „Szmirnát” vezényeltek volna neki. Cserkészruhájában igazi katonai jelenség.

— von Krause Boris Georgovics, — mutatkozik be. Tizenkét éves, a múlt évben jött Magyarországra édes apjával von Krause ezredessel, aki most pincér az *Erzsébet-köruton*. Három évig éltek kint Stockholmban, ott az első gimnáziumot végezte el, most újra beiratkozott az elemibe, mert itt más orosz iskola nincs és tanulni meg muszáj. Összevágja a bokáját, mikor bucsuzunk.

A magyar-orosz

Csisztikova Anasztáziának hívják a kis szőszkét. Magyarosan fogja meg a kezemet.

Ejnye, de hosszú neved van!

— Itt már csak *Annának*, vagy Anikónak hívják.

Anikó Moszkvában született, hadifogoly volt a papája, az hozta őket haza.

— Milyen nyelven beszél?

— Magyarul, oroszul, németül, de németül nem jól! — Kezdi már a magyar virtust.